

TENTH INTERNATIONAL CONFERENCE ON THE CONSERVATION OF INDUSTRIAL HERITAGE

Maritime Technologies, Mining
Landscapes ATEENA–THESSALONIKI
22.–29.6.1997

TICCIHin (The International Committee for the Conservation of Industrial Heritage) kymmenennen kansainvälisen konferenssin isäntä, Kreikan TICCIH oli päättänyt kohdentaa teollisuusperinteen tutkijoiden ja suojelijoiden mielenkiinnon erityisesti merenkulkuun liittyviin muistomerkkeihin. Tämän liikennehistorian sektorin rakentamisella on pitkä historia ja sen kohteet ovat sekä mielenkiintoisia että monipuolisia. Toisaalta teollisuuden rakennemuutos ja kuljetusreittien uudelleenmuotoutuminen on tehnyt monista ennen kukoistavista satamista vähitellen rappeutuvia ja usein monien rakennusten ja laitteiden osalta uhanalaisia alueita. Laiturit, aallonmurtajat, konttorit ja varistorakennukset, nostokurjet, telakat, laivat, proomut, kanavat, majakat ja merimerkit ovat kaikki osa teollistumisen ja kaupan historiasta kertovaa kokonaisuutta. Usein siihen liittyvät myös kokonaiset satamakaupunginosat ja merimiesten sekä ahtaajien oma kulttuuri. Isäntämaa Kreikan suuret satamakaupungit Piraeus sekä Thessaloniki olivat hyviä esimerkkejä sekä vanhojen satama-alueiden vähittäisestä liikenteellisestä taantumisesta mutta myös monista hyvistä, mm. rakennusten ja rakenteiden uudelleenkäyttöön liittyvistä ratkaisuista. Merenkulun muistomerkkien säilyttäminen on poikkeuksellisen hankalaa kohteiden laajuuden, korjaustöiden kalleuden, vaikeiden teknisten ja suunnittelullisten ratkaisujen mutta myös tiedon puutteen ja lyhytnäköisen asennoitumisen vuoksi.

Kreikkalaiset myös onnistuivat päämäärissään; työskentely Thessalonikissa, Euroopan kulttuuripääkaupungissa 1997, oli hyvin järjestettyä ja tehokasta. Tätä kuvaa hyvin konferenssin päätöskeskustelussa esitetty toteamus: "Merenkulun muistomerkkien ympärille keskittynyt, Kreikan merellisissä maisemissa pidetty TICCIHin kymmenes kansainvälinen konferenssi on-

Pääosa Kreikan teollistumisen varhaiskauden muistomerkkeistä on nahkatehtaita, oliivipuristamaita, saippuatehtaita, myllyjä ja ouzotislaamoita. Suuri osa niistä on nyt autioina.

nistui oivallisesti tavoitteessaan, osallistujien eri puolilta maailmaa tuomien älyllisten rahtien vaihtamisessa!"

Kreikan teollisuusperinnekonferenssin alateemana oli kaivosperinteen ja laajojen teollisten maisemien suojelu. Aiheen käsittely oli jatkoa Montrealin 9:nnele konferenssille ja erityisesti Saksan Duisburgissa ja Hollannin Rotterdamissa 1995 pidetyn "välikonferenssin" keskusteluille. Yhteistä kaivosperinteen ja merenkulun muistomerkkien suojelulle on kohteiden ongelmallisuus ja mittakaavan suuruus.

Molemmat konferenssin suomalaisedustajat pitivät työryhmissä alustukset maansa vesiliikennehistoriaan liittyvistä kohteista; arkkitehti Amanda Eskolan aihe oli "The Regeneration of the Dockyard of Suomenlinna" ja tutkija Erkki Härön "Canals and Steamers: Monuments of the Finnish Inland Navigation Network". Alustukset tullaan julkaisemaan TICCIHin raporttina 1997.

Suomen TICCIH laati konferenssia varten kansallisen raportin teollisuushistoriallisesta toiminnasta Suomessa 1990-luvulla. Raportti jaettiin painettuna julkaisuna (National Reports 1994-77) osallistujille. Julkaisu on nyt Museoviraston rakennushistorian osaston kirjastossa.

Kansainvälisesti merkittävin Kreikan teollisista kohteista on Lavrionin kaivosalue Ateenan eteläpuolella. Lavrion tavoittelee asemaa UNESCO:n maailmanperintöluettelossa. Teollinen hopeakaivostoiminta alkoi 1860- ja 1870-luvuilla kahden suuren kaivosyhtiön, ranskalais-italialaisen ja kreikkalaisen toimesta ja päättyi 1989. Kreikkalaiset kaivoivat Lavrionin hopea- ja lyijyesiintymiä jo ennen vuotta 3000 eKr.

Yleiskokouksen päätöksiä:

1. Todettiin, että yleiskokoukseen Kreikassa osallistui 24 maan edustajia. Montrealin yleiskokouksen 1994 pöytäkirja hyväksyttiin ja valittiin TICCIH:n uusi hallitus:

Louis Bergeron (puheenjohtaja), Ranska
Eusebio Casanelles i Rahola (varapuheenjohtaja), Espanja/Katalonia.

Stuart Smith (sihteeri), Iso-Britannia.

Hans Kania (rahastonhoitaja), Saksa.

Hallituksen jäseniksi valittiin: Dennis Zembala (USA), Ole Hyldtoft (Tanska), I Gyorgyi Nemeth (Unkari), Eugene Logunov (Venäjä), Anna Kotsovili (Kreikka), Erik Nijhof (Hollanti), John Crompton (Iso-Britannia/Skotlanti) ja Barrie Trinder (Iso-Britannia)

2. Le Creusot'n Ekomuseo (Ranska) tulee vuodesta 1997 eteenpäin toimimaan TICCIH:n dokumentointi- ja informaatiokeskukseksi. Sinne pyritään keräämään tietopankki kaikissa maissa julkaistuista ja tekeillä olevista teollisuushistoriaa koskevista tutkimuksista. TICCIH:n jäsenrekisteri- ja jäsenmaksuasiat keskitetään myös Ranskaan. Yhteyskeinona tulee olemaan ensisijaisesti internet. Käytännön toimijana Ranskassa on Maria-Teresa Maiullari.

3. TICCIH:n jäseneksi liittymiskäytäntöä muutetaan siten, että jäseniä on nyt kolmentyyppisiä: kansallisten TICCIH-järjestöjen jäseniä, yhteisöjäseniä ja henkilöjäseniä. Viimeksi mainittu ryhmä on tarpeellinen mm. niiden maiden aktivoimiseksi, joissa maakohtaista järjestöä ei ole. Kaikki TICCIH:n Kreikan yleiskokouksen osallistujat liitetään automaattisesti henkilöjäseniksi, joiden jäsenmaksu vuodelle 1997 on maksettu.

4. TICCIH:n informaatio- ja julkaisutoimintaa pyritään tehostamaan. Jäsenkirjeiden ohella vuosittain julkaistaan neljä lehteä. Viimeksi mainitut toimittaa Barrie Trinder.

5. Seuraava yleiskokous pidetään Isossa Britanniassa vuonna 2000. Pääjärjestäjänä on National Museum of Science & Industry, London. Loppukokous pidetään Manchesterissa. Ekskursiot suuntautuvat Cornwalliin, Walesiin ja Skotlantiin. Sitä seuraava yleiskokous pidettäneen Venäjällä, Uralin teollisuusalueella 2003. Venäläiset välittivät kokousedustajille kulttuuriministerin asiaa koskevan kutsun.

6. Välikauden TICCIH-seminaareja (alustavat ilmoitukset):

- Syyskuu 1998, Kuuba. Teemana Latinalaisen Amerikan teollisuusperinne.

- 1999 Budapest, Unkari. Teemana elintarviketeollisuus, teollinen maatalous.

- 1999 (tai 2000 alku). Alankomaat (Belgia, Hollanti). Teemana taide ja teollisuus.

7. Vastavalittu varapuheenjohtaja Eusebio Casanelles (Museu de la Ciencia i de la Technica de Catalunya) hahmotteli kiitospuheenvuorossaan TICCIH:n tulevia toimintalinjoja: Jäsenluettelot saatetaan kuntoon ja kansallisten edustajien yhteistyötä tehostetaan. Perustettavan informaatiokeskuksen toiminnan aloittamista tuetaan kaikin käytettävissä olevin keinoin. EU-projektia Iron and Man - History and Future on laajennettava (nyt osallistujamaina Suomi, Katalonia, Englanti) ja vastaavantyyppisiä hankkeita on tuettava. Määritelmää "teollisuusperinne" tarkennetaan ja täsmennetään. Yhteistyötä ICOMOSin ja UNESCO:n maailmanperintökomitean kanssa tehostetaan, ja yhteistyö ja tuki Etelä-Amerikan maille on kansainvälisen TICCIH:n yksi lähivuosien painopisteistä. TICCIH:n aktiivisuutta mm. julkilausumien ja vetoomusten laatijana lisätään ja TICCIH-Bulletinista pyritään tekemään ulkoasultaan ja sisällöltään edustavampi.

Kolme tärkeää TICCIH-osoitetta:

Eusebi Casanelles i Rahola (varapuheenjohtaja)

Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya, Rambla d'Ègara, 270, 08221 Terrassa, Barcelona, Spain. Tel. +34-3-7806755, fax +34-3-7330571. museu.mNACTEC@lociccontrol.es

Stuart B. Smith (sihteeri)

5 Beacon Terrace, Camborne, Cornwall, TR14 7BU, United Kingdom Tel.+fax (44)(0)209612142

Maria Teresa Maiullari (ulkoasiainhoitaja)

Écomusée de la Communauté le Creusot Montceau-les Mines, Château de la Verrerie b.p. 53, 71202 le Creusot cedex, France. Tel. 85 55 01 11, fax 85 56 20 74 Tel.& Fax à Paris: 01 45 72 20 44

Lisätietoja:

Erkki Härö

Museovirasto, rakennushistorian osasto. PL 187, 00171 Helsinki. Tel. 09-4050481 / 049 709231, fax 09-661132

E-mail: erkki.haro@nba.fi

Erkki Härö

Menestystä uudelle vuodelle 1998

YLIOPISTOPAINO